

nih sestankih. kovali tam načrte in smer-nice za narodu koristno delo. Nobeno strankarsko naziranje nas ni razdvajalo v času ko so tovariši onstran uporabljali proti lastnim stanovskim bratom nestrupenejša rezila — vse nas je družila. Če tudi različnega svetovnega naziranja kakor smo še danes koroški učitelji iz-gnanci. »mo ena misel, kako pomagati našim zaslužnim bratom in sestram. Nobene disharmonije vselej in povsod iskrena tovariška solidarnost in četudi maloštevilni bili smo močni. Tebe pa je dičila še posebej mehka struna srca, na kateri si intoniral natičisteje mesni na-rodne ljubavi in zlasti do njegove mla-deži kamor te je usoda zanesla. Nikdar ni mogla zlomiti še taka brutalna sila. Tvoje požrtvovalnosti in nikjer nisi služboval, bodisi v Švabiku pri Pliber-ku, bodisi v Št. Primožu pri Doberlivi-si, nikjer ti sovražne sile niso udušile tvoje-ga vesela do dela in narodne ljubavi. Še v leno harmonijo si zbiral svoje sile. Še gorkejša lučben je prevečala vsa tvoja dela in srečna ona mladina, kateri si bil Ti vzgojitelj. Dobra dela so neumrjoča, dela storjena iz ljubavi so večna. Tvoje seme, ki si ga zasejal mladini klje v srehi mladeničev in mož dev in mater onstran menikov. So to živi spomeniki Tebi na onih krajih, kjer je tvoja neumorna duh obiel koroško slovensko dečo. Povdar-jaš si: »Treba nam je prave, iskrene lu-bavi, ker le ta premaguje vse a sama je nezmarljiva.« Verjemi, ko bi vsak slo-venski inteligent tako kakor Ti poimoval lučben do naroda in delal tako kakor Ti, ne umrl bi bil Ti za zavratno prole-tarsko boleznijo tako zgodaj. Preveč je bilo naloženo šibkim ramam kot iznan-cu po plebiscitu je manjkalo četudi v svo-bodni zemlji Tebi to, kar je ribi voda. Z dolgo trajačo zavratno boleznijo je dogorevala Tvoja sveča v mučni bole-zniški postelji. Niti tega ti usoda ni dovo-lila da bi vsaj z žarkom ostanka Tvojih nekdanjih sil doživel preskrbo Tvojih otrok. Vse Tvoje sile so bile narodu po-svečene in žrtvovane. Mogočno so do-neli zvonovi ob potrebi: »Ne samo kar veleva mu stan kar more, to mož je sto-riti dolžan.« Razumeli smo jih, razume-li jih je mladina, razumeli so jih tudi naša nada — naši učiteljski ki si Ti ubra-no zaneli zadnje slovo. Spavaj mirno svoj večni sen.

Domoznanstvo za osnovne šole, sestavil Josip Brinar. Cena vez. izvodu 20 Din.

Brinarjevo »Domoznanstvo« prinaša vso tisto domoznansko snov, ki jo pred-viduje novi »nastavni plan« za 4. razred osnovnih šol (glej prilogo k »Osnovni Nastavi« br. 1.)

Prvi del knjige obravnava Slove-nijo in nato vso našo kraljevino po za-okroženih kulturno - zemljinah slikah. Drugi del »Domoznanstva« pa podaja v 44 vzorno sestavljenih slikah vse važne dogodke iz zgodovine troimenega naše-ga naroda. V zgodovinskih slikah je po-sebno naplašena etična stran ter izzve-nevalo zgodovinski orisi v akorde do-molnubia bratske sloge in sličnih vzorov.

»Domoznanstvo« se odlikuje po jedrnatem slozu in preglednosti ter kaže v vsem da je praktično delo izkušnega šolnika.

V istem založništvu (Goričar & Leskošek v Celju) je dobili učno knjigo »J. Brinar. »Slovenska vadnica« za višje razrede osnovnih šol in za me-ščanske šole. Vaie iz slovnice pravo-pisa in spisa. Cena vez. izvodu 24 Din.

Brinarjeva »Slovenska vadnica« ni morebiti suhoparen slovniški učbenik, marveč je bogata zakladnica narodnih pregovorov, skrbno izbranih pesniških citatov in odlomkov iz naših pisateljev-klasikov. Iz mnogobrojnih zvedelov in vaj se slovniški nauki tako izlaha izva-ralo kakor se izlušči kleno zrnje iz do-zorelega klasia.

Obe knjigi »Domoznanstvo« in »Slo-vensko vadnica«, je šolska oblast uradno odobrila, a praktična uporaba v šoli bo dala knjigama najboljšo priporočilo.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

—i Nameščenja novincev po lastni prošnji po čl. 6. in 15. V Pišecah Ivana Repič; v Srom-ljah Vera Krištof; v Zdobah Martin Mizerit; v Podzemlju Dragotin Mohora; v Starem Trgu Vil-ma Križnar; v Kamniku Davorina Kosen; v Mo-ravčah Bogomir Jereb; v Kočevju Alojzij Primo-žič; v Dobropoljah Ciril Merhar; v Podbici Ka-tarina Blejec; v Krškem Pavel Silovine; v Ko-rinju Fran Pikelj; v Šmihelu Božena Macak; v Toplicah Marija Škerlj; v Begunjah pri Radov-ljici Rosanda Zebre; v Nominju Angela Blatnik; v Kropi Katarina Hlebec.

—i Imenovanja na meščanske šole. V Tr-bovljah za začasnega upravitelja Albin Zavrl; v Ljubljani na II. deško meščansko šolo Ferdo Vi-gele; v Brežicah Jožica Tomšič; v Krškem Tere-zija Dokler; v Trzinu Vida Dežman.

Književnost in umetnost.

—k Mladinske knjižnice, ki jo izdaja v Celju prof. Pavel Holecček, je pravkar izšel III. zvezek. Vsebinsko je nadaljevanje prvih dveh zvezkov in

Naša društvena zborovanja.

Zanimanje pri društvi narašča. — Oglašati se je pričelo tudi mlajše učiteljstvo. — Načelne debate in stvarni boji bodo le dvignili članstvo. — Samostojno mišljenje članstva je naš najvišji cilj. — V društvenih poročilih se zrcali podrobno stanovsko delo in mišljenje članstva.

Vabila:

— RIBNIŠKI IN VELIKOLAŠKI UČITELJSKI KROŽEK imata v nedeljo 24. t. m. po prihodu opoldanskega vlaka sestanek v Velikih Laščah. Tema: Ob-raznava novega učnega načrta. — Pred-sednik.

Poročila:

+ Novomeško okr. učit. društvo je imelo v soboto 16. t. m. v novomeški osnovni šoli svoj izredni občni zbor. Udeležba je bila dokaj po-voljna: 63 članov.

Izredni občni zbor sta posetila tudi gg. po-verjenik Skulj in urednik Dimnik iz Ljubljane. Predsednik Benedičič otvoril izr. občni zbor z običajnim pozdravi domačinom in gostom ter novodošlim tovarišem ter preide na dnevni red:

1. Poročilo predsednika in dopisa: Sklene se, da plača društvo poverjenstvu Din 120.—, Nato se razmotri dopis glede deležev »Učit. tiskarne«. Vse priporočila nakup deležev in stanovsko pod-piranje tega zavoda, da bo kdaj res »učiteljski«.

Na dopis poverjenstva glede pristopa k »Osnovni zvezi« in njenega predloga, da izsto-pimo iz vseh kulturnih in političnih društev, se sklene, da učiteljstvo ne izstopi iz imenovanih društev, ker učiteljstvo edino širi po deželi kulturo med priprostim narodom in to z udeleževanjem v vseh mogočih društvih — ter da pristopi novom. okr. učit. društvo z vsemi člani k »Osnovni zvezi«. Naslednji dopis pojasni navzoči poverjenik g. Skulj, da se sestanejo v kratkem v Zagrebu vsi poverjeniki UJU, ki bodo razpravljali o učnih načrtih in o pokrajinskih oz. sreskih skladih za vzdr-ževanje šol.

2. Poročilo o pokrajinski skupščini v Celju. Poročilo je podal takratni delegat g. Matko, ki je žigosal postopanje »deklaracije« in obsojal njih-ov poklon ministru Pucelj povodom bivanja v Beogradu. Poverjenik Skulj je pojasnil, da se deputacija ljublj. pov. UJU ni šla klanjati polje-delskemu ministru, temveč ga kot zastopnika Slo-vencev v vladi je opozorila na moralno in kul-turno škodo, ki bi se jo prizadalo z neprestanim prestavljanjem učnih moči »po službeni potrebi«. Bolje je prestavljanje z opozorilom preprečiti kot pa pozneje pritiskati kljuje in to ponavadi za-man. Prečital je tudi pismo ministra Pucelja pover-jeništvu, koder g. minister pozdravlja pokret slov. učiteljstva. Povedal je g. poverjenik tudi, da so tedaj dosegli pri poljedelskem ministru, ki je rav-no sestavljal svoj proračun, da so se vsistili v proračun stroški za otvarjanje kmet. nadaljevalnih šol in pričenjanje tozadevnih učnih tečajev za učiteljstvo.

Med tov. Matkom in urednikom Dimnikom se je vnela debata o »Učit. Tovarishu«, ki baje vedno zbada in grize. Urednik Dimnik je pozval g. Matko, naj mu imenuje članke, ki ga zbadajo ter pozval navzoče, naj se vsakdo oglaš, čigar dopisa oz. članka ni objavil v našem listu. Nihče se ne oglaš, g. Matko pa trdi, da ga žalijo vsi »U. T.«, razen dveh izza časa deklaracijske dobe. Učit. Dimnik napada poverjenstvo in ured-nika, da si je sedanje poverjenstvo nelegalno pri-svojilo oblast. Oba zastopnika ljublj. UJU sta nato z dokumenti dokazala prejšnje postopanje in utemeljila potrebo temeljite remedure na ljublj. pov. UJU, za kar sta žela vlihan aplavz.

3. Poročilo o glavni skupščini v Beogradu. Tov. Ivanetič je orisal v dobro pripravljenem re-feratu svoje vtise na glavni skupščini UJU v Beogradu, vtise, ki so bili dokaj neugodni in za nekatere poslušalce malo razveseljivi.

Sklenilo se je, da se mu potni stroški po-vrnejo.

4. Sklepanje o eventualnem izstopu društva iz UJU poverjenstvu Ljubljana. Zopet se je vnel hud besedni boj z ljubljanskima zastopnikoma. Zopet se je napadalo sedanje poverjenstvo nele-galnega postopanja in uzurpatorstva. Čudno je,

obsega 3 zanimive in živahne živalske povesti amerik. pisatelja E. S. Thompsona. Opremljen je jako lepo in štane (s poštno) 12 Din. Prihodnji zvezek izide za Božič in prinese Jacka Londona povest: Klic iz gozdov.

—k Tavčarjevih zbranih spisov IV. zvezek. Vsebine: Grajski pisar, 4000. V Zali, Izgubljeni Bog, Pomlad. — Uredil dr. Ivan Prijatelj. Izdala in založila Tiskovna zadruga. V Ljubljani 1926. XII in 513 strani. Broš. Din 84, v platno vezano Din 100, v pol francoski vezavi Din 166.

V boljše umevanje pester vsebine tega zvezka nas uvaja urednik z literarnim esejem in zaključuje z bogatimi, do zdaj le deloma znanimi opombami. Delo toplo priporočamo za vse knjiž-nice in zasebnike.

—k Nageljki. Zbirka eno- in dvoglasnih pesmi za srednjo stopnjo osnovnih šol 3. in 4. šolsko leto, ter Zbirka dvo- in troglasnih pesmi za višjo stopnjo osnovnih šol in za nižje razrede meščanskih šol. Zbirka vsebuje večinoma na-rodne pesmice zelo pripravne za šolo in mnogo tudi takih, ki do sedaj niso bile izdane. Nabral in izdal je »Nageljke« Ciril Pregelj, učitelj na mestni osnovni šoli in učitelj na Glasbeni Matici v Celju. Naroča in dobiva se jih pri izdajatelju v Celju.

+ Celjsko učiteljsko društvo je zborovalo dne 9. oktobra t. l. v Celju. Od 139 članov je bilo navzočih 113.

Tov. predsednik pozdravlja v velikem šte-vilu navzoče članstvo, kar smatra za dobro zna-menje. Omenja, da so se v vodstvu organizacije izvršile važne spremembe, ki so prinesle razči-ščenje. Treba je le še, da poležejo nasprotstva in se ne ruši stanovska sloga v času, ko je združi-tev učiteljstva in sploh državnega uradništva njuma. Od prerekanj preidemo k notranji poglo-bitvi dela v prid šoli, stanu in narodu. — Omenja odlikovanje dolgoletnega zaslužnega društvenega predsednika tov. A. Sivke, ki mu društvo čestita. — Navaja izpremembe v društvenem članstvu in še posebej pozdravlja novo vstopivše tovarišice, tovariše. — Nato poroča o občnem zboru Uči-teljske tiskarne, ki se ga je udeležil.

K dopisu o pristopu k Učiteljski tiskarni je bila izražena potreba, da posamezniki pristopijo in so se v ta namen izvolili v tričlanski agitacijski odsek tov. Senica, Jelovšek in Pregelj. K pred-logu o izstopu iz društev se ni sprejel splošno obvezen sklep, kar bi bilo umestno le v slučaju, da se ta sklep v vsej državi izvede. Brez uči-na uspeh te akcije pa ne kaže podirati koristnih društev, ki so sad zlasti učiteljevega dela. Sicer pa ima tu vsakdo itak proste roke. V vprašanju vstopa v OZIN je obveljalo stališče, naj da po-verjeništvu tozadevne direktive, po katerih naj društva enako nastopajo. Sprejel se je na znanje dopis, da tov. Godčeva v ožjem sovetu zastopa še posebej naše društvo. Preko »Objektivnega po-ročila o poteku pokr. skupščine v Celju« je društvo tudi v oni točki, ki pogreša zunanega pmpa ob tej priliki, šlo na dnevni red.

Nato je bila sprejeta resolucija: 1. Celjsko učiteljsko društvo naglašja, da s sprejetjem dekla-racijske smeri v poverjenstvu UJU Ljubljana ni nikakor utesnjeno priznavanje narodnega in dr-žavnega edinstva članstvu UJU.

2. Ker je ta točka edina, ki preti škodovati stanovskemu edinstvu, pozivamo vse tovariše in tovarišice k prevladnemu premotritvanju in jih prosimo, naj ne zanašajo nepotrebnega razdora v naše vrste. Odgovornost za razdor bodo nosili krivci sami.

3. Prosimo poverjeništvu, naj omeji polemiko z novim listom, kakor tudi s političnim časopisjem, ker prerekanje more le poglabiti nasprotstva.

Društvo je proti krivicam učiteljem-vojakom nastopilo v resoluciji, obsegajoči točke, ki jih je tov. M. Vanda objavil v »Učit. Tovarishu« od 7. okt. 1926.

O rokotvornem tečaju v Mariboru, ki se je baval največ z leparstvom (knjigovestvom), obde-lovanjem gline in tudi pletenjem, je stvarno in nazorno poročal tov. F. Hajšek.

Tov. g. M. Jankovičeva je razpravljala. »Kako se udeležiti učiteljskega na kmetih«. Poka-zala je, kje je to udeleževanje najpotrebneše in ki naj bodo ob najtežjih dneh najtesnejši, le z ljubeznijo do naroda, izraženo bolj z dejanji nego besedami, je učiteljci mogoče uspešno vr-šiti svoje poslanstvo v narodu. Članstvo je sledilo tem globokim in lepim mislim s posebno pozor-nostjo.

O pokr. skupščini je poročal delegat tov. A. Volavšek in je podal njen potek prepleten s po-drobnostmi, ki so točno karakterizirale razpolo-ženja in mišljenja. Pojasnil je vzroke, ki so na-rekovali izvršene izpremembe ter je izkušeni preteklosti izvajal smernice za bodočnost.

O beograjskem kongresu je poročal delegat tov. P. Jankovič. Jasno nam je očrtal pester in zanimive, dobre in ne baš dobre, splošne in po-drobne vtise o razpoloženju in delu učiteljstva na kongresu.

Končno je tov. R. Pestevšek opozarjal na snujočo se »Samopomoč za učiteljsko dečo«.

+ Konjsko društvo je zborovalo dne 9. okt. 1926 v Konjicah ob udeležbi 45 članov in od 59 članov-ic.

Tovariši predsednik otvori zborovanje s pri-srčnim pozdravom na navzoče, posebno pozdravi nove člane tov. Kaffouja, Stoparja in Kumpa, to-varišice Bekar, Stancar in Povh.

Omenja tragičen dogodek, ki je zadel tov. H. Schella, kateremu je bridka usoda ugrabila predrago sopogo. V znak spoštovanja blagopo-kojne in v sožalje preostalemu je vstalo članstvo na predsednikov poziv.

Prečitali so se razni dopisi.

Tov. nadzornik Bož. Gselman nam je podal jasna in točna navodila, kako se je ravnati po novih učnih načrtih. Omenja, da ni bilo poverje-ništvu udeleženo pri sestavi istih, ker bi se dru-gače ne izdalo teh samo za 4 razrede oz. šolska leta, ampak za vse kategorije šolstva. Izraža sum-njo, da so s temi načrti pokazali namen, da se hočejo višji razredji ukiniti do 4. K debati pose-žejo tov. Schell, Podlogar, Berce, Unverdorben in tovarišica Bezla.

O pokrajinski skupščini poda kratko poro-čilo tov. H. Schell. Omenja, da ta sestanek učiteljskega ni bil na višku, udeleženci naj bi se dr-žali tudi dostojanstvenosti in discipline. Članstvo odobrava nastop svojih delegatov.

Tov. predsednik pa poroča o kongresu v Beogradu. Natančnejša poročila pa je prinesel Učit. Tovarish.

Predlogi: Tov. nadz. predlaga, da se sesta-vijo podrobni učni načrti po novih programih.

Tov. ki že 2 leti dolguje članarino, naj se opozori potem odvetnika, da isto storijo, ker kljub večkratnim opominom ni zadostila svoji dolžnosti.

Pri prihodnjem zborovanju naj bode glavna točka dnevnega reda: »Stališče našega društva napram deklaraciji in poverjenstvu«.

Tov. Brzlez sestavi resolucijo, katero član-stvo enoglasno sprejme. Ta se glasi: »Učiteljsko društvo za Konjski okraj zbrano dne 9. okt. t. l. na rednem zborovanju odobrava

a) delovanje svojih delegatov v Celju glede deklaracije.

Šolske zvezke po konkurenčnih cenah, iz najboljšega papirja s pivnikom izdeluje Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Franciškanska ul. 6.
Učiteljstvo opozarjamo, da naj uvede te zvezke v šole in naj zahteva v trgovinah zvezke Učiteljske tiskarne.

Zvezki se prodajajo v korist »UČITELJSKEGA KONVIKTA« v Ljubljani in »UČITELJSKEGA DOMA« v Mariboru.

b) Poverjeništvu UJU naj izpremeni svoj ton v našem skupnem glasilu, ki je list vsega slovenskega učitelstva, a ne samo deklarativno. Andrej Pirjevec, tajnik.

+ Brežiško-sevniško uč. društvo je zborovalo dne 9. X. t. l. v Brežicah. — Navzočih 86 tovarišev, izmed katerih je 81 članov in 5 gostov.

Po otvoritvenem nagovoru tov. predsednika, ki je izšel v priskrben pozdrav cen. gostom, tov. srez. nadzorniku L. Levstiku, tov. M. Jerebu, učitelju iz Jul. Benečije, tovarišema iz Cateža, tov. J. Knapiču, učitelju viš. ped. šole, ter vsemu navzočemu članstvu, se je takoj prešlo k dnevnemu redu.

Prvo točko dnevnega reda je tvorilo predavanje »O rokotvornem pouku« — izvalil tov. J. Knapič, učitelju viš. ped. šole. Predavatelj nam je prav zanimivo orisal to za nas novo panogo pouka ter nam pokazal nazorno ves postopek od najnižjega do najvišjega razreda tako v polaganju palčke, izrezovanju in lepilju raznih likov iz papirja (na višji stopnji uporabljamo to za sestavljanje raznih ornamentov), dalje gnetenje iz ilovice ter končno knjigovestvo. Lepe zbirke predlog, ki so poljsnejevale njegovo temeljito, zanimivo poročilo in ki jih je izdelal predavatelj sam — je svedočilo, kaj se da doseči tudi pri tem pouku, če je učitelj le količkaj spreten in ima za to novo panogo resno zanimanje. — Ob živahnem pritrjevanju zborovalcev se je tov. predsednik zahvalil predavatelju za temeljito in aktualno poročilo.

Pri drugi točki dnevnega reda so se rešile razne društvene zadeve. Tov. blaginščarka poroča o denarnem stanju društva za preteklo poslovno leto. V pokritje primanjkljaja predlaga zvišanje članarine, čemur pa zborovalci oporekajo, zato ostane članarina ista kot doslej. — Društvo sklene pristopiti k »Osrednji zvezi drž. nameščencev«.

Glede izstopa iz vseh kult. društev so bila mnenja deljena. Tov. Čopič stavi predlog: Pri družbi sv. Cirila in Metoda ter pri Jug. Matice sodeluj učitelj dalje, ker bratje onkraj mej niso krivi neurejenosti razmer v naši državi; za vsa druga društva pa smo pripravljeni izjaviti pasivno resistenco, ako to odločijo naša vodstva (UJU in O. z. d. n.). Od 81 članov je glasovalo za ta predlog 37 tovarišev, 17 jih je proti izstopu, ostali so se pa vzdržali glasovanja.

Po enournem odmoru je sledilo temeljito poročilo tovariša sres. šol. referenta g. Fr. Drnovška o novih uč. načrtih.

Ko se je volilo še društveno razsodišče, v katero so bili izvoljeni tov.: Pečnik J., Jakopec Fr. in Bregant Z., namestnikom pa tovariša: Vadenal Fr. in Gorjup L., se je radi pičlo odmerjenega časa zborovanje zaključilo ter pridejo izostale točke prihodnjega dnevnega reda. G. Aparnik, tajnik.

+ Savinjsko uč. društvo za vranski okraj je zborovalo dne 16. IX. 1926 na Gomilskem. Od 35 članov je bilo 29 navzočih.

Tovariš predsednik pozdravi vse navzoče — nato čestita tov. Lušinu in Segu k imenovanju šol. voditeljem. — Zapisnik se prečita in odobri.

Med dopisi je bila važnejša okrožnica radi izstopa iz društev. Po debati predlaga tov. Rožanc: »Pristopimo korporativno k OZDN«. Glede izstopa iz raznih društev naj sklepa odbor OZ. Članstvo je zavezano, da se sklepu brezpogojno podvrže. Se sprejme.

Tov. Rožanc je poročal o pokrajinski skupščini v Celju — tovarišica Krizeva pa o državni skupščini v Beogradu. Tovariš predsednik se obema zahvali.

Tovariši in tovarišice se pritožujejo vsled vednega pobiranja denarja v naših šolah, zato se stavi predlog: »Naše učiteljsko društvo zahteva od organizacije, naj odločno odkloni vsako nabiranje prispevkov po naših šolah.« Sprejeto. — Tovariš Jarh predlaga: »Ročna dela naj se ukinejo dokler ne bo izvečane moči na razpolago.« Deško ročno delo se naj najprej uvede na učiteljskih kot predmet. — Priredi se naj čim več tečajev na večjih krajih — seveda s pripombo, da se prirejajo taki tečaji na državne stroške. Tajnica.

+ Učiteljsko društvo za mariborski šolski okraj je zborovalo dne 2. oktobra 1926 v Mariboru.

Po uvodnem pozdravu da tov. predsednik takoj besedo tov. nadzorniku Koropcu, ki izčrpno pojasni okrožnico glede nove razdelitve učnih ur v zvezi z uvedbo novega učnega načrta. Razgovor o novem učnem načrtu se bo vršil o priliki posebnega v to svrhu sklicanega sestanka vseh šol. upraviteljev.

Poročilo tov. predsednika kot člana ožjega sosveta o seji istega dne 25. in 26. 9. 1926 se vzame na znanje. Iz predsednikovega poročila o razgovoru s prov. inspektorjem mariborske oblasti je bilo posneti, da more biti zasedeno vakantno mesto nadzornika v Prekmurju le po učitelju z znanjem madžarskega jezika.

Med došlimi dopisi je vzbudil oster odpor dopis, ki poziva članstvo k izstopu iz vseh kulturnih društev kot protest k redukciji drag. doklad: Predlog za izstop je propadel z vsemi proti nemu glasovi.

Sprejet je bil predlog tov. Vaude glede učiteljev-vojakov, objavljen v 9. številu. Učiteljski zbor dne 7. oktobra 1926. Tajnica.

+ Zborovanje učiteljskega društva za Maribor in bližnjo okolico dne 28. sept. 1926 ob 9. uri na III. deški osnovni šoli v Mariboru.

Razen nekaterih opravičenih navzočih vsi. Predsednik tov. Skala otvori zborovanje s pozdravnim nagovorom in dobrodošlico šestem rim novopristopnim članom ter sporočilom, da je izstopila iz društva tov. Reismanova.

Dnevni red: I. Dopisi. II. Predlogi. III. Predavanje o »Esperantu«.

I. Predsednik prečita sledeče dopise: 1. Dopis »Vodnikove družbe« ponovno vabi učiteljsko društvo, da pristopi k družbi. 2. Upravni svet »Učiteljske tiskarne« pošilja pravila in pristopne izjave. K temu dopisu stavlja odbor društva predlog, naj društvo pristopi k »Učiteljski tiskarni« z enim deležem, kar zbor soglasno sprejme. 3. Pov. UJU Ljubljana vabi člane, da nabirajo inšerate za org. stanovske liste. 4. Prečita se okrožnica pov. UJU Ljubljana, ki govori o znižanju draginskih doklad in o tozadevnih sklepih. O okrožnici je razpravljala odbor in sklenil predložiti zboru sledeča sklepa: A. Sklep o izstopu iz raznih društev je točasno brezpredmeten, ker predloga ljubljanskega odbora O. Z. ni potrdila centrala v Beogradu. B. Sklep, da bodi vsak član učit. org. tudi član drž. urad. saveza, je v našem društvu že uveljavljen. Zbor vzame to na znanje. 5. Dopis pov. UJU Ljubljana, ki razpravlja o poslovanju in drugih organizacijskih zadevah se vzame na znanje. Le glede sklicanja občnega zbora se določi, da se skliče v času kot je bilo to doslej v navadi. 6. Tov. Brumen opazuje z dopisom radi boleznih svojo odsotnost, javlja svojo upokojitev in svojo selitev v Ptuj in se zato poslovlja od društva. Društvo mu izreče pozdrav v novem položaju.

II. Predlogi: Kot prvi se oglaš. tov. Grčar, ki zahteva, sklicujoč se na preokret v organizaciji, da se organizacija peča s stanovskimi zadevami in budno pazi na to, da se ne kršijo interesi organizirancev. a) Zato že ob tej priliki zahteva, da poverjeništvu pravočasno protestira proti nadaljnjemu službenemu dobi, centrala UJU v Beogradu pa naj morebitni ukrep vlade že sedaj prepreči. b) Poverjeništvu nadalje protestiraj proti nameravani uvedbi celibata učiteljev. Dalje nam je treba protestirati proti načinu oziroma metodam, ki se jih poslužuje ministrstvo za trgovino, ko govori o odpravi lepotičenja. Dostojnost v oblačenju in noši učiteljev obojega spola, je dolžnost stanu samega. Z metodami, ki ves stan ponižujejo, pa se ta dostojnost ne bo dosegla.

Glede na obrambo tovarišev, učiteljev na obrtnih šolah se sprejme načelo solidarnosti. Vsi ti predlogi so bili z večino glasov sprejeti. Tov. Kutni vprašuje, kako stališče je zavzela organizacija napram članom, ki kršijo disciplino, ko se ne držijo službenih dobi, ki jo je priborila organizacija.

Vpraša tudi, kaj je ukrenila organizacija na vest, da se kadri rok ne vsteva v službeno dobo. Na tozadevno vprašanje mu odgovarja tov. Hren, član ožjega sosveta, ki je o zadevi že razpravljal.

Nekateri tovariši zahtevajo pojasnila glede na sklep o pouku nemščine, ker se do danes ni znalo, ali je prišel kak odgovor od pristojne oblasti, kamor je bil naslovljen tozadevni sklep o priliki drugega učiteljskega zborovanja v pretekli šol. letu. Sklene se, da naj odbor ponovi vprašanje glede na pouk nemščine.

Na vprašanje, ali je učiteljsko primorano, da sodeluje pri P. R. K., zavzema društvo stališče da primoran ni nihče, vsak sodeluje pri onem karitativnem društvu, ki ga smatra za narod koristnega in ki tudi posluje v tem pravcu.

Tov. Alt prevzema nabiranje prispevkov za uradniško »Samopomoč«, ker se je tov. Pučlik odpovedal nabiranju. Tov. Klemenčič stavi več vprašanj in predlog, da se napravi seznam članov, ki so dobili mesta po razpisu ločeno od znanih članov, ki so dobili mesta po posredovanju političnih strank.

ov. predsednik izjavi, da se bo o teh vprašanjih razpravljalo na prihodnjem zborovanju, ker je še preostali čas zborovanja dolžec za predavanje.

III. Predavanje: »O Esperantu«. Tovariš profesor na trg. akademiji Rakusa poda jasno, pregledno in vrlo zanimivo sliko o razvoju, pomenu in nalogah esperanta v bližnji bodočnosti. Predavanje so sprejeli navzoči z velikim odobravanjem.

Ko se mu iskreno zahvali še predsednik, opozori zborovalce na esperantski tečaj, ki se ima začeti 1. X. 1926. in zaključi zborovanje. Anton Skala, preds. Sil. Rodč, tajnik.

+ Učiteljsko društvo za mesto Ptuj in ptujski šol. okraj je zborovalo dne 2. oktobra v Ptuj.

Po otvoritvi zborovanja pozdravi tov. predsednik vse navzoče, zlasti pa mlade tovariše in tovarišice, ki so na novo pristopili k društvu ter navzoče goste.

Čital se je zapisnik. Tudi dopisov ni bilo. Tov. predsednik poroča, da bo na prihodnjem zborovanju predaval tovariš Božo Račič, ter obenem razstavljal belokranjske vezanine. O slabom umnih bo pa na prihodnjih zborovanjih poročal tov. Sterk.

Resolucija: Pri slučajnostih poda tov. Peček tole resolucijo:

Učiteljsko mesto Ptuj in ptujskega šol. okraja zbrano na svojem zborovanju v Ptuj dne 2. 10. 1926 najodločneje protestira proti nameravani redukciji službenih prejemkov, kakor tudi proti povišanju službenih let. Obenem tudi zahteva, da vlada izda do 1. 11. 1926 stanovjski zakon, kateri naj ne obremenjuje stanovjskih najemnikov in podnajemnikov. Navzoči so resolucijo soglasno sprejeli.

Tov. Kunst povabi upravitelje, da pošljejo do 15. oktobra pedagoškemu odseku vreče, da dobe brezplačno po 100 kg plastelin-gline za svoje šole.

Prihodnje zborovanje bo prvo soboto v novembru.

Vsi navzoči se po zaključitvi zborovanja podajo k otvoritvi sadne razstave v Društveni dom. Popravlja se: za podpredsednika društva je bil izvoljen tov. Dušan Sestan. Tajnik.

Listnica uredništva.

— G. H. Družovič. Vaš članek o učnem načrtu glasbe za učiteljskega pride v prihodno številko. — Tudi književne vesti smo morali zaradi prostornih težko izpustiti.

POSLANO.

Z ozirom na v javnost iznešene vesti izjavljam sledeče:

1. Ni res, da bi bilo zborovanje ljubljanskega učiteljskega društva dne 14. t. m. zelo ničlo obiskano temveč je bilo zelo dobro obiskano.

2. Nisem čutil kot društveni predsednik potrebe in tudi nisem izrazil ogorčenja nad napadi »Jutra« na učiteljsko, pač pa sem čital od g. L. Jelence

Novosti za jesen in zimo

Vsakovrstno sukno za obleke in suknje v veliki izbiri. Najnovejši vzorci za damske plašče. Ugodni plačilni pogoji. Na željo se pošljejo vzorci.

A. & E. SKABERNE, veletrgovina LJUBLJANA

KNJIGOVEŠKE POTREBŠČINE

VSEH VRST IMA STALNO V ZALOGI „ŠAGRIN“ LJUBLJANA, Miklošičeva c. 6.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—

ZGODOVINSKO UČNO SNOV. ki jo predpisuje novi učni načrt, dobite v J. Nerač: »Zgodovinski čitanki«, ki jo je založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena je 15 Din.	MIZARSKO ORODJE, kompletno po 40 komadov ali posamezno, je na prodaj. Je neobhodno potrebno za rokotvorni pouk. Poizve se v upravi UJU Ljubljana.	Dalje ima nešteto posameznih števil vseh letnikov a 3.— Din komad na razpolago.
SKOBEJNIKI za obdelovanje lesa, v najvišjem stanju, pripravljen za rokotvorni pouk, so po nizki ceni na prodaj. Oglase na upravo UJU Ljubljana.	UPRAVA ZVONČKA ima več vezanih in nevezanih letnikov na prodaj in sicer boljše vezane a 60.— Din, navadno vezane a 45.— Din in nevezane a 30.— Din.	NOVI UČNI NAČRT ZA OSNOVNE ŠOLE zahteva, da se vrši domoznanski in zemljepisni pouk po sreskih okrožjih. Opozorjamo zato na zemljepisni, ki obsega kamniški okraj, nekaj kranjskega okraja in ljubljanske okolice. Tovariši in tovarišice!
		NOV ROČNI ZEMLJEVID SLOVENIJE izide v založbi Učit. doma začetkom oktobra, ker je Pirc-Dimnikova izdaja docela pošla. Cena mu bo precej nižja od sedanjega. Prednaročila sprejema že sedaj U. D. v Mariboru.

ZALOGA BARV, TUŠEV IN RADIRK
POVSOD NA ZALOGI — TISKOVINE NA ZAHTEVO
GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.

Glavni in odgovorni urednik Ivan Dimnik v Ljubljani. Za oglašni del odgovarja Rado Grum v Ljubljani. Izdajatelj: UJU — poverjeništvu Ljubljana, odgovarja Andrej Skulj v Ljubljani. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani; zanjo odgovarja France Štrukelj v Ljubljani.

podpisani napad v katerem pravi »ako bi se izpremenil režim, bi imeli oni tako večino«, kar je bilo priobčeno v »Jutru«. Moje ogorčenje je veljalo g. Jelencu. pisu tega članka ne pa »Jutru«. Le iz obzirnosti nisem imenoval pisca.

3. Kulminacija zborovanja ni bila debata o narodnem in državnem edinstvu ker ni bila ta točka na dnevnem redu tega zborovanja — temveč io ič iznesel o Dostal med slučajnostmi. Pri tej točki sem pozval vse učiteljsko, da se izjavi, če je prisel na nstavo in kralju, če verno izpolnjuje v dejanju in duhu svetost prisere in deluje v duhu narodnega edinstva. Ko ie učiteljsvo soglasno temu pritrđilo sem povzel besedo ter izjavil: Mi nosimo svetost prisere v naših dušah in naših srcih in delujemo v smislu narodnega in državnega edinstva. Nam vsem ie narodno edinstvo sveta stvar ie na narodno edinstvo v ustih nekaterih ie fraza zlasti onih, ki hočeio iz političnih razlogov vreči iabolkio razdora med učiteljsvo da »a razdvoie in preprečio njegovo uedinenie v stanovsko nepolitični strokovni organizaciji.«

To ie smisel besedi, katere sem izustil o narodnem edinstvu. Če se torej moie besede hočeio zasukati sem mnenja da se mi hoče nekaj rodtakniti, kar ne odovaria smiselni resnici in ima docela prozorno tendenco. Pri tej priliki sem nozval »Jelenc« in »Dostala« nai nokažeta na zborioče člane in članice ter nai iasno novesta, kdo ie neloialen, kdo ie protidržaven in proti narodnemu edinstvu. Ko sem ih ponovno nozval in so to tudi drugi člani zahtevali, ie rekel g. Jelenc: »Hrvatje«.

Dovolj prič ie na raznolavo kako so si smiselno tolmačili moie besede. V nadaljnie prerekanie se ne bom souščal.

V Ljubljani dne 20. oktobra 1926.

Fran Skuli.

predsednik ljub. učit. društva.

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod

ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike

ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in pravnih stanov

ARGUS ove informacije so valkdar točne izčrpne in hitre

ARGUS se nahaja v Vuka Karadžića ul. II. Beograd

ARGUS ov telefon je 6-26, a brzojavni naslov Argus

Krojno učilišče, Stari trg 19.

Ravnateljstvo F. Potočnik, izvedenec Internationalne Rimske razstave diplomiran z zlato medaljo in naslovom profesorja krojne umetnosti. Otvoritev tečaja 3. novembra. Speciale damski poduk krojenja za g. učiteljice iz cele Slovenije z znižanim honorarjem. Vsaka g. učiteljica ima priliko naučiti se popolnoma samostojno skrojiti si vsak plašč, jopico, obleko, bluzo itd. v popoldanskih ali večernih urah. Kroji po meri. G. učiteljice ki ne morejo obiskovati tečaja v Ljubljani, se lahko učijo potom pošte s slovenskimi učnimi zvezki.